

Lục Tỉnh Tân Văn

100 Võ Phan, Hàng Cầu Bè Petrus Ký (57-74) tầng Huỳnh Chiêu Hằng chủ Sách Khoa Quán Vạn Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

ĐIỀU HÀNH: NGUYỄN-V. CỎA
 ĐĂNG KÝ: 1921
 SỞ QUẢN LÝ BÁO CHÍ
 SỐ QUẢN LÝ: 1921

GIÁ BÀN:
 Năm - 12, Tháng - 4, Ngày - 1
 Một năm 6000
 Sáu tháng 3000
 Ba tháng 1500
 Một báo thì ba tháng
 không 1 và ngày 15 mỗi tháng
 mà phải trả tiền trước.

六省新報
 SÁU TỈNH MỚI
 NGÀY THỨ HAI NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 MỞ CỬA BÀN LÊ 0104
 Address télégr.: LUCHE-GARRE

GIÁ BÀN:
 Năm - 12, Tháng - 4, Ngày - 1
 Một năm 7000
 Sáu tháng 3500
 Ba tháng 1750
 Một báo thì ba tháng
 không 1 và ngày 15 mỗi tháng
 mà phải trả tiền trước.

POUR LES ABONNÉS:
 A PARIS: Aux bureaux de la revue.
 A HANOI: Aux bureaux de l'Imp-
 rie Tân-Văn.
 On traite à forfait pour les
 contrats de longue durée. Les
 prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Quan chủ quận ngồi lâu một xứ có quan hệ gì.
2. - Thế giới tân văn.
3. - Cốc mễ thương trường.
4. - Lễ 14 juillet 1921.
5. - Hãng bán Trung-Pháp Thực-nghiệp.
6. - Tòa đại hình.
7. - Phần quan báo.
8. - Thông báo.
9. - Tin buồn.
10. - Lời rao.
11. - Đơn kia theo mãi.

Quan chủ-quận ngồi lâu một xứ có quan hệ gì?

Chúng tôi dân nhà quê, chưa rõ được cái chánh-sách trong quan-trường về cái hạn-lệ thuyền-bỏ, song thường thấy hoài cái hạn-lệ thuyền-bỏ của các quan chủ-quận từ xưa nay không biết sao mà định chừng, mà cũng không biết vì sao mà ông ở hoài. Còn ông ngồi không nóng dịch? Vậy xin ông là nhà lính-bút nên bàn rõ ra dư-luận này cho chúng dân quê mùa được biết kéo trong lòng còn đơng sợ mấy ông ngồi dài, mà thương cho mấy ông mới trấn-nhiệm tức thì thuyền nhậm.

Theo ý kiến hẹp của chúng tôi phỏng biết được ít nhiều là chỉ biết mấy ông cáo-nhiệm không được bao lâu rồi kể đời đi quan khác: Có lẽ mấy ông trấn-nhiệm không được hạn-lệ của nhà-nước định cho là số-đi nhưn-tám bát-phục hay bát-phủ mà không cần cáo-đảm trách-nhiệm của mình và không kham cái chức-trách của mình đối với phần chánh-trị trong quận; tương là phải dời ông đi đến mấy quận để cai-trị mà đơm mấy ông có tài-năng, đấm mền hoài hoài đứ đẻ vô chán xứ ấy, là lẽ tự-nhiên về phần thuyền-bỏ của quan trên kiểm-điểm.

Chỉ còn chưa hiểu được mấy ông ngồi hoài một quận năm bảy năm, giám-gốc giám-rè thậm chí nên phe đảng, thế-lực trong quận ấy, dân có-thể sợ đã hết hồn! - Trộm cướp tư bề, mặc ai tuần-phòng thì này lo lấy, cò bạc um-sùm, lấy xâu thì mình chia chơi! Thế mà ngồi hoài một chỗ, chúng tôi không hiểu vì sao, xin ông vui lòng giảng-minh cho đám dân khờ này rõ:

1. - Cái hạn-lệ của quan chủ-quận trấn-nhiệm trong một quận.
2. - Vì sao lại có định cái hạn thuyền-bỏ?

Xin ông bàn rõ ra hai điều này, rồi sau chúng tôi còn cậy ông bàn ra nhiều điều tiếp theo nữa; nhờ ơn ông.

Một đám dân quê lai cảo.

Suy lời hỏi trên đây, tuy kỳ-trung ít có nhiều duyên cớ song xem lại

toàn là lời hỏi canh-đáng, không xuyên-tạc đến ai, nên bản báo đăng vì nguyên-văn và giải sơ lược ít đều, để độc-giả được biết cái mục-dịch thuyền-bỏ của quan-trường cũng có vì hạn-lệ và cũng có đều quan-hệ mà gây nên.

1. - Cái hạn-lệ của các quan quận đối với chánh-sách trong phần chánh-trị thì chỉ được trấn-nhiệm trong địa-phận cai-trị của mình là hai năm. Ngoài ra ở được, hãy còn duyên cớ khác nữa: Hoặc quan ấy trộm cướp nhiều, cò bạc dữ, dân khổ cai-trị, mà ông ấy có tài sừn ở trong bôn-thứ, nếu ông khác không kham, thì quan trên có thể tru-nhiệm ông ấy để trị vì dân chúng, mới mang bôn cảnh cho được càng ngày càng thanh-vượng lên mãi. Dân-cư được an ổn rồi thì ông ấy tưởng cũng phải dời sang quận khác.

2. - Lại hạn-lệ thuyền-bỏ của quan-trường không thể được trấn-trị lâu một chỗ, là số đi:

1. - Cho để rộng thấy phần chánh-trị trong nước.
2. - Thông hiểu dân tình trong mỗi xứ có khác nhau.
3. - Không ở lâu một chỗ mà sanh tệ

Trong ba ấy là ba điều đã kê-cứu của Nhà-nước lấy làm chính-chẩn, mà thật cũng là chính-chẩn lắm.

Làm quan trong hai năm mà được thuyền đi một lần cho để rộng thấy những đường chánh-trị tùy xứ khác nhau - Cho để mở mang thì cái chánh-sách đối với xứ ấy phải thế nào. Ấy là một cái trường để thao-luận nhưn-tài đối với nhà chánh-trị đó. Mỗi sau ông ấy đã đủ bề đi từng chánh-khắp tỉnh cùng quận rồi, thì ông ấy thành ra người gồm đủ tư-cách trong đường chánh-trị đối với nước mình. Thế thì cái hạn-lệ hai năm thuyền-bỏ một lần là chánh-đáng.

Phàm dân tình mỗi quận mỗi tỉnh trong một nước không thể giống nhau, phải theo sự khai-hóa trước sau mau chậm mà khác nhau, nên thì cái hạn-lệ thuyền-bỏ của

Thế-giải Tân-văn

ĐIÊN-TÂN REUTER Tàu Paris khởi trình

Đã có nói chiếc tàu Paris thuộc đạo thường thuyền Pháp quốc mới đóng rồi, đây xuống là một chiếc tàu lớn và tối đệ nhất trong hoàng-cửu, không tàu nước nào bị kịp để khởi trình từ thành Havre qua Nhon-do (Huê-kỳ) có bản quốc phải thấp tưng. Bản quốc-phái này quan Đổng-thống Fayelles làm chủ, vàng mạng qua xứ Canada mà tạ ơn các trấn đã cộng hiến đồng-ninh con Âu-chiến.

Tờ hòa Hồng-mao Nhứt-bồn Về sự tờ hòa Hồng-mao Nhứt-bồn, tin thành Nhon-do ngày 22 Juin nói Báo-chương đã hay rằng Hồng mao có ý thay tờ hòa lại với Nhứt-bồn, song trong tờ hòa thay lại đây có điều ghai kết với Nhứt-bồn rằng con nào Nhứt-bồn đẩy việc binh đao với Huê-kỳ, thì Hồng-mao chẳng vì Nhứt-bồn bỏ bụng Huê-kỳ mà đem binh tiếp Nhứt-bồn đánh với Huê-kỳ đặng.

Pháp-quốc với tờ hòa Con Pháp quốc đối với tờ hòa Hồng mao Nhứt-bồn, thì Pháp-quốc ngồi xem hư thiệt mà chừng miên vậy thôi, song khi nào các nước hội bàn tới vụ Thái-bình-dương, thì Pháp sẵn lòng hội với.

Báo Le Temps giải ý rằng muốn cho bốn bề hòa an, thì các nước nên hòa chung với nhau hơn là hòa

phần chánh-trị là cớ làm cho ông quan ấy được thiệp thiệp nhưn tình trong mỗi xứ, rõ việc khai hóa trong nước cho nào rồi, chưa, cho có đủ cái trí trắc-độ, cái tài phán đoán ở quan-trường, để phương-chức cai chánh-sách đương quyền chánh-trị của đương triều đối với dân-sinh toàn-hạt. Nên chỉ mới định cái hạn-lệ hai năm một lần thuyền-bỏ là thế.

Làm quan không ở lâu một chỗ chẳng đợi bàn ra tưởng ai là người có trái ít nhiều trong đường học vấn thì biết được. Phàm cai nhưn tình của người ta, bề càng lâu chừng nào, thì lại càng dễ sanh đứn án oán chửi rủa; bề an oán sanh ra rồi, thì công lý tất nhiên nhân-ấy mà đảo điên đi ch. Bởi thế cái hạn-lệ của quan chủ-quận ngồi lâu một xứ là có quan hệ nhiều.

Cho hay an oán sanh phiền não, bề phiền não sanh ra rồi thì lẽ công bình không thể bảo-tri được, đối với nhưn-tâm tưởng phần đông là thế - Ngoài trừ ra cái công lý đặc-biệt của nhưn-tâm, tưởng nhà nước nên theo lẽ thường, kiểm-điểm việc thuyền-bỏ đối với quan trường xưa nay làm mục-dịch là hơn; trước khởi mịch lòng dân, sau không sanh đứn tệ trong nước v. v.

NGUYỄN-TỬ-THỨC.

riêng như vậy, vì sự hòa riêng ấy có thể sanh giặc với nhau hoài.

Lord Cuzon viếng thành Paris Tin thành Paris ngày 18 Juin nói rằng quan thừa-tướng Pháp đã có hậu tiếp ông Lord Curzon tại ga, khi ngài mới đến thành Paris dự hội Báo Journal des Débats bàn cho sự Lord Curzon viếng thành Paris đó là có Hồng-mao với Pháp quốc thuận thảo nhưn lâu, nhưn là hai nước hiệp ý đồng tâm nhau mà sửa yên việc bên Âu là việc tiền Đổng-minh nhưn Roumanie, Yougo-Slavie và Tcheco-Slovaquie, mà nước có canng thiệp lên.

Bình Pháp miền sông Rhin Vì Đứơc-quốc cương lý nên, ngày trước, Đổng-minh phải chim cạ miền sông Rhin mà phòng bị, nhưn là Pháp-quốc. Nay theo tin thành Paris ngày 21 juin, ông Barthou biêch-bộ-thương-thơ luận rằng bình Pháp đồng-miền sông Rhin đủ sức giữ an, nên thương nghị viện nhưn-định giải giáp cho lớp binh nhập ngũ năm 1919, kể từ ngày 25 Juin, đặng cho huấn-trang lo việc nông-tang trong nước.

Tờ hòa Đứơc-quốc Trung-hoa Tin thành Berlin (Đứơc quốc) ngày 22 juin nói rằng tờ hòa an hai nước Trung-hoa và Đứơc-quốc đứơc gặp giữa Cò-một hầu-phê. Tờ hòa ấy giao hai nước đều có quyền lập lãnh-sự để bảo-bộ quyền lợi và sinh mạng dân-minh trong xứ nào mà các nước có đứơc sự; có quyền tự do về thương-mại kỹ-nghệ và diệt-hạt các tòa-án công-sứ.

Đứơc-quốc trả cho Trung-huê bạc chục bốn triệu đồng; còn số nợ về sự thường-bổi-quan thì số Đứơc-quốc hãy còn thiếu Trung-huê lại bao nhiêu, thì ấy, Đứơc-quốc phải hết quyền lợi của mình về đàng xe lửa Thiên-Tân Pukow Hukwang cho Trung-huê.

Vụ thượng du Silésie

Về vụ thượng-du Silésie mà hai nước Poloque với Đứơc tranh-giành từ ấy, tin thành Luân-đôn (Hố-g-mao) ngày 23 Juin báo rằng giữa nghị-viện, ông Guambertin, khi giải về sự ông Lord Curzon viếng thành Paris và lễ kết-cả: sửa an việc binh đao hai nước. Grèce và Turquie nói tới vụ thượng-du Silésie rằng đố trận thời binh Poonaus và A-lê-Min ra khỏi đất an, đã lập rõ. Hà binh hai nước rút khỏi chỗ nào, thì sông có hai chục ngàn binh của Đổng-minh phục để chận liên chỗ ấy mà đợi lính Đổng-minh cắt phần giới-bàng.

Chứ sự thân Đổng-minh trong miêng thượng-du Silésie đều lập pháp bản tổ bày ý-kiến mình; bao giờ ý-kiến của chứ sự Đổng-minh không thể công-nhận, Đổng-minh sẽ đem mọi vụ giao cho bản

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thợ rượu thầy đầu khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis frères có tric mà thôi

Phái-viên tại thành Londres hay là thành Paris tham định lấy động mà giúp cho Thượng-hội Công-dòng Đông-minh quyết. Thượng-hội Công-dòng này sẽ nhóm tại Poulgogne trong tuần tháng Juillet định phân xử vụ thượng-du Silésie và tính nhiều đều khác.

Sau rất ông Chamberlain tóm luận rằng mấy lần thượng-hội tương-đam tại thành Paris đều xuôi, hai nước Pháp và Anh rất thuận nhau và mong-mỏi tương y tương ý.

Cốc mè thương trường

Hôm đầu năm nay, lúc ấy nhà nông trong xứ ta đương gặp lúc mà thỉnh linh giá lúa lại sự làm cho ai nấy đều lo sợ, không biết lúa mùa này có bán được: cao giá như hai mùa trước hay không. Cách chừng ba bốn tháng trước tôi có nói chuyện với một vị ty điền chủ lớn về bán lúa thì ai cũng đều nói nếu năm nay lúa mà bán được tám cắc hoặc tám cắc rưỡi một gia thì cũng nên mừng hết sức, bởi vì mùa này Miền-Điện Xiêm-La đã trúng hết, nên lúa của xứ ta khó bán hơn mấy năm trước.

Tôi nghe lời điền-chủ nói như vậy mà tôi lại nhớ hồi đầu năm các nhà báo đều hiệp nhau mà nói Miền-Điện trúng mùa, còn Xiêm-La thì cho xuất cảng, bởi vậy cho nên tôi cũng tưởng năm nay nhà-nông trong xứ ta ít không thì lợi được như trong năm 1919 và 1920. Nào đó đầu cách vài tháng nay ngoại-quốc lại áp đánh nhau mà mua lúa xứ ta, như là nhà đại-thương ở Hương-cảng làm gạo kều mà mua rất nhiều làm cho lúa xứ ta hồi đầu mùa bán có năm sáu cắc một gia, lần lần lên bảy, tám, chín cắc, rồi đến bữa nay lại lên trên một đồng bạc một g. Ấy vậy năm nay ai cũng tưởng nhà-nông mất lợi, mà xét lại thì người nào bán lúa trước thì bị giá thấp, chứ người bán chỉ trễ để thành mà chờ giá thì đã khỏi mất lợi mà lại được lợi nhiều. Nếu lấy đường kinh tế trong xứ mà luận chung thì nông nghiệp của ta năm nay cũng nên cho là thành vượng.

Theo số của phòng Thương-mại Saigon học ra, thì từ ngày 1er Janvier 1921 cho đến ngày 30 Juin 1921, nghĩa là trong nửa năm đầu, số lúa gạo trong xứ ta bán ra cho ngoại-quốc tính chung được 683.452 tấn. Mà mỗi năm số lúa gạo của xứ ta còn dư để bán cho ngoại-quốc cộng trên một triệu tấn, thế thì bé nào dân ta cũng còn lợi 400.000 tấn gạo mà bán cho ngoại-quốc nữa. Trong số chưa bán đây chừng ba chục là bán giá cao hơn nữa, bởi vì phòng Thương-mại mới được tỉnh ở Miền-Điện cho hay rằng bên xứ ấy bây giờ cho lúa gạo xuất cảng là cho chủ qua Ấn-độ mà thôi, chứ cấm ngặt không cho chủ ra ngoại-quốc. Ấy vậy thì nay ngoại-quốc không mua lúa gạo Miền-Điện nữa được chắc số mua lúa gạo xứ ta, mà ta còn trên 40 triệu tấn thì lợi ắt lớn.

Tuy cuộc kinh-tế tương lai của xứ ta như vậy, nhưng mà cách một tháng nay mấy chủ nhà máy tại Cholou lo sợ hết sức, là vì trong 6 tháng đầu hồi năm ngoái thì ngoại-quốc mua lúa của xứ ta

có 2.000 tấn mà thôi, mà trong 6 tháng đầu năm nay lại mua lúa của họ tới 108.351 tấn cho về mà xay, chứ không phải mua gạo, thế thì chủ nhà máy xay lúa ta lo sợ cũng phải do chút bởi vì nếu ngoại-quốc cứ mua lúa về mà xay rồi bán lại, chứ không chịu mua gạo thì những nhà máy đã lập trong xứ ta còn đứng về chỗ nào. Tuy vậy mà chẳng hạn chỉ cho làm, bởi vì lúa xuất cảng phải đóng thuế mỗi 100 kilos là 0\$36 và phụ Of. 76 nữa, còn gạo xuất cảng thì đóng thuế mỗi 100 kilos là 0\$57 và phụ Of. 32, mà mua 400 kilos lúa đem về xay ra còn có 60 kilos gạo mà thôi, dường ấy đầu ngoại-quốc có lập nhà máy rồi mua lúa chở về mà xay đi nữa nghĩ cũng chẳng lợi hơn là mua gạo của nhà máy trong xứ ta xay được.

Ấy vậy nhà nông trong xứ ta nên mừng cái vụ lợi này mà thỉnh linh mà lúa được phát giá đây, còn chủ nhà máy trong cũng chẳng cần chi phải lo, bởi vì theo số thuế xuất cảng lúa gạo của nhà nước đã định đó thì ngoại-quốc mua lúa đã lợi gì hơn là mua gạo mà xay.

B. C.

Lễ 14 Juillet 1921

Năm nay, kỳ rồi bốn-báo đã có nói bày mấy sự chơi nội ngày lễ. Nhất là bữa chiều 13 có đèn sắp vui về hơn mỗi năm, để đã qua nhiều mà kiêu đến lại mỗi cái khác nhau, con cá, con tôm, cây sùng, di đàn hình v.v. kể không cùng, đi dài hàng ba bốn lần mỗi năm rồi.

Sáng 14 trần bình cũng vậy, bình đủ màu đủ sắc, sùng đủ hạng đủ thứ, xe thiết giáp, xe lửa đã đóng đủ, mà diễn duyệt lại lần, có nhạc có kèn, ai phụng lờm lờm, thiên hạ theo coi cũng đông hơn mỗi năm gần chín giờ diễn mới rồi, bình kéo về thành, có nhạc bộ theo đánh rền đường.

Tối lại đốt đèn cũng nhiều, nhất là 8-9 giờ đình quan Đốc-lý mới của rước khách, dạ yến, xe ngựa, đó ông nào bà nấy đến chơi sáng đêm, nhẩy đầm, ăn uống ngỗng ngựa. Có một điều lạ thường, là một ngày 14 không có mưa gió chỉ có trời cũng chiều lạng, để cho thiên hạ vui chơi cho thỏa chí...

Hãng Bán Trung-Pháp Thiết-nghiệp

Một bức địa tỉnh của Thương-mại phòng Canh nông và Hội-đồng Tuân-phủ, đánh cho quan Thán-sĩ Ouire, ngày 16 Juillet 1921 như vậy.

Hết thấy dân Nam-kỳ rất bán hoàn về sự nhà Bán Thúc-nghiệp đóng cửa mà chưa được hiểu quyết vì sự tích thế nào, vì quan lịch hay là vì tư-linh, trong điện tín không thấy nói, vì vậy mà chúng tôi đến xin ngài hãy hết lòng hết sức với các quan Thán-sĩ được đến Cảnh-phủ để lại cho rõ hộ may an tâm cho các nhà Tư-bổn D. P. có gởi vào Bán gần 40 triệu.

Tuy vậy không bao nhiêu phòng gin

giữ mặc dầu, chứ lợi hại rất trong cho việc kinh tế D. P. mà cũng lợi hại cho danh tiếng của ta trong xứ sở đã tình Mâu-quốc càng ngày phải càng nổi hơn, mà nay lại phải lấy qua mấy xứ ở gần, những việc Chánh-tị và Kinh-tế của Trung hoa, nhất là lợi hại làm.

Chúng ta xin nhắc ngài, mấy nhà nông phu, thương mại rất rối trí vì tiền bạc để xài đã gởi vào đó hết, tưởng có Bán D. P. dự vào thì nên việc.

Như Chánh-phủ D. P. lấy cách thế của chủ mà thì được an bả tánh hết thảy tức thì được. Chúng ta đợi tình lành làm.

Ký tên, v. v. . .

Trong Báo kỳ rồi có nói, các nhà Tư-bổn đã hội nhau mà rừ ren, các nhà Tư-bổn Đông-kinh phải hội nhau lại, cũng lợi nên hội Tư-bổn Đông-kinh, v. v. . .

Theo ý kiến ấy, cho nên một bức điện tin, của các tư bổn Saigon gởi cho Báo Avenir Hanoi như vậy:

Hội tư bổn miền Nam đã thành rồi xin các tư bổn Đông-kinh cũng lập nên Hội của mình, đừng mà thêm sức cho nhau. Rồi xin ngài cho ta rõ tên bán phải viên của hội Đông kinh đang lo lập Comité Fédéral Indochinois (Đại hội Đông pháp). Ký tên, d'Elles, Beaugé, Soulier, Gallet, Audouit, Blaquière, Cua.

Điện tin này gởi lúc 10 giờ mai, qua 11 giờ thì đã được tin quan Toàn quyền mới (sự viếng quan Toàn quyền bán báo đã nói rồi). . . . Nay hội tư bổn lại nhất định giản lời rao sau này cho thiên rồ biết công sự bán mẫu-quốc.

Hội tư bổn (comité des déposant), vì thấy điện tin mẫu-quốc và tạm đã được, Administrateur provisoire rồi, nên nói cho mấy tư bổn đã vào đơn rồi, mà xin Tòa Thương-mại đóng cửa nhà Bán (Faillite) phải bán cái, mà rút đơn mình ra.

Quan Toàn-quyền đã có cho ta thấy bức điện của ngài gởi riêng cho M. Delleux, quán lý ngân khố, ngày 7 Juillet, như vậy:

Sự bán tính sửa lập nhà Bán lại của hội Consortium bancaire đã nói từ tháng Janvier mà nay là tháng Juin chưa thấy rồi, sự toán tính mà đó ích thì là quá trọng. Mà rồi ngày 30 Juin nhà Bán lại vào đơn mà xin règlement transactionnel, tại tòa la Seine Paris. Tuy vậy thế nào những tài tiền cho các tư bổn, mà không có ai phân hàng (protêt).

Tòa la Seine lại đình lại 25 Juillet 1921, có ý đợi Đại-hội cho đủ các phần hồn lớn, có lẽ hoặc mấy phần này còn hoặc xin và như vậy, hoặc xin ra bản (dissolution). Vì đó nên tòa la Seine chưa để quyết thiết quyền Administrateur sequestre.

Trong lẽ thường người có tiền, tưởng cho règlement transactionnel, thì sự thiết hại nó chia đều cho nhà Tư-bổn Đông-pháp và Paris cũng vậy.

Ý kiến của nhà Bán muốn chia làm một mối, nhập mấy chi Bán ngành cực đông lại, thì là lợi hại cho các Tư-bổn riêng cực lòng quá. Bị sự règlement transactionnel mà phải đình cái, thì nay chưa quyết định chi được cả.

Thì 30 Juin hội Consortium bancaire để xen lẫn vào công sự, nhà Bán, đã té trụ tại Paris và Pays-Bas mà nhất định cùng nhau, không cho biện lạch ranh rừn đất đai, của nhà Tư-bổn đã cầm thế cho

Hàng Thuận-hòa

Đồ mới lại
Giày nhung và kim tuyến, đơn bà
đồng bên Tây nhẹ nhàn làm
Ông nhà Aluminium
Bao đựng thuốc hút bằng Cao-su

Lời rao

Có một người muốn lãnh diriger une institution privée ăn giá rẻ vữa xài cơm ba bữa mà thôi. Người ấy dám lãnh direction morale và direction technique, vì chữ lấy xài được, chứ Annam cũng để xài. Văn bằng có đủ.

Ai có cần, xin hỏi bạn-quán. P. S. Bận-quán nhận chứng rằng người muốn lãnh trách nhiệm lớn lao này là người có tuổi, đã từng việc giáo-dục trải-mấy mươi năm, đủ tài vô dũ trí.

Nguyễn-Xích-Hồng HỌC-ĐƯỜNG

Nơi n tiếng nghĩ Hè bốn trường bãi
ngôi từ 12 Juillet chỉ 15 Août 1921
nhập học.

Sĩ tử cũ hãy nhớ ngày tựu trường
eho đúng, nên tri trẻ thì sẽ bị mất
chỗ.

Sĩ tử mới muốn nhập học bốn
trường thì từ đây cha mẹ hãy viết
thơ xin để dành chỗ trước.

Nay cáo bạch.
NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

LỜI RAO

Chai m y ống thợ chụp hình, đồ
thiện nghệ đều kèm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-137
đường Catinat, có bán đủ thứ máy
chụp hình hiệu nào cũng có từ
thợ giá bán rất, như hiệu Kodak-
Richard - Gaumont - Demaris -
Monobloc v. v. .

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy
nghệ chụp hình và vẽ nghệ về
màu (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng
được.

Có khuôn để lộng hình chạm khắc
lành, thứ nào cũng có nhiều bộ khác
khác, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuê thêu
màu.

Có bán kính, giấy, đủ thứ thuốc
vang hình.

Giấy Bromure 1/2 brilliant contrast,
từ hộp 100 tờ, lớn 18 x 18 thì 5 h 25
còn hộp 500 tờ thì 22 \$ 00.

Có kiến để làm hình máy xé mòng
màu.

Tại hãng Photo-Studio 136-137
Catinat Saigon.

Khí nào có việc chi hi họ
muốn để đăng quan-khách
mà chẳng dùng rượu Sâm-
banh (Champagne) hiệu:
**Tisane Marquis de
Bergey**
Thứ vừa
Thì làm sao mà cho phỉ tình
vui về dặng
Rượu này có mặt mình hãng
Denis frères từ mà thôi.

Bán, da
ngày sa
Chuy
quốc v
Ngày
viên về
lự-các
thi ông
tía, (C
sức mà
quốc h
được t
tiết v
thể n
Theo
công c
danh t
đồng đ
Lời c
ghi vào
Mà n
quyết đ
Muôn c
phải đ

Tron
6 Octo
một đ
súng n
thiến m
nhon t
nhà t
kiếm
Bón c
Hai đ
phòng
Ông
vị ng
tiếp t
hành h
xóc l
trong
chủ ch
đip m
cầm s
2 ph
mặc l
súng b
cùng
đập t
bất t
súng v
mà r
lên b
cướp
kéo r
ngoài
Bón đ
song c
bán t
bình v
hạ đ
thế k
dân l
Tài-
vàng
chữn
Tết
đồng

HỘI NGƯỜI ANNAM

Chợ gạo lớn nhất của người nước với thuốc Xứ Algérie là Thuộc địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trị các bệnh ở Algérie mà bắt thì tức là dùng đồ thuốc Algérie quả thật là đồ thuốc sang Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy mua hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Bản, để phòng dự cho nhà Bản, sự về ngày sau.

Chuyến của nhà Bản, làm cho Mậu-quốc và phòng Cơ-mặt đều động lòng.

Ngày 6 Juillet các quan Thầu-sĩ hội-hội viên về việc ngoại quốc, và quan Đồng-lý-các-Bộ ông Briand có tư-ong liên quan, thì ông Briand có nói rằng, theo quan tía, (Communiqué officiel) đã đương ra sức mà tra cứu cái đơn tiếng của Mậu-quốc bên Đức-lông, ngặt vì ngài chưa được biết rõ sự của nhà Bản đã loan tin với nhà nước Trung-hoa mà nay ra thế nào.

Theo các báo ngày 7 Juillet, thì người cũng còn trông nom có lẽ còn cứu vực danh tiếng của Pháp trong miệng Đức-đồng đưng.

Lời nói của quan Thân-sĩ Outrey có ghi vào số ngày thứ sáu 7 juillet.

Mà ngày Đại-hội của mình đây, chưa quyết được, để kỳ hội sau sẽ quyết. Muốn cho các nhà Tư-bồn ở xa đến kịp, phải định ngày cho hứơ.

Ký tên Le Comité.

Tòa Đại-hình

3° Vụ án cướp

Trong đêm mồng 4 rạng mồng 5 Octobre 1920, lối 11 giờ khuya, một đàng ăn cướp 11 đứa có 3 cây súng nổ được lên xông đến phá nhà tiệm Phạm-thị-Vang, tại làng An-nhon-tây (Giadinh). Khi ăn cướp vào nhà thì tài-chủ cùng mấy đứa con kiếm đường thoát thân và la làng. Bọn còn đay bữa phá hai cái tủ. Hai đứa cầm súng đứng giữ cửa phòng ngăn sự với dân đến tiếp cứu.

Ông Lê cựu Adjutant lính-lập cũng vài người bạn cận chạy lại mà ứng tiếp tài chủ. Song thấy ăn cướp hành hung quá dữ nên chẳng dám xông lại gần. Mấy người ấy bên núp trong cái vườn tiêu cách nhà tài-chủ chừng 10 thước, đứng rình lừa dịp mà ra tay. Một thằng ăn cướp cầm súng đứng gát ngoài đường bắn 2 phát súng mà dọa nhơn dân; nó mặc lo chăm chỉ rút bị ra vì cây súng hư, cho nên ông Adjutant Lê cũng vài người xách hèo nhảy tới đập tên ăn cướp ấy té xuống đất bất tỉnh nhơn sự. M. Lê bèn giật cây súng và 8 cái bị rồi trở ra vườn tiêu mà rình nữa. Ông ấy nấp hai bị rồi lên bờ lại góc nhà tài-chủ. Khi ăn cướp ăn hàng xong xuôi rồi, bên kéo ra về, gặp tên hồi này nằm ngoài đường mà cây súng đầu mất. Bọn đó bèn bắn vài vào vườn tiêu song chẳng trúng ai cả; M. Lê bèn bắn tên ăn-cướp một bản đò trong bình và bắn thêm hai phát súng nữa hạ đặng hai đứa. Mấy đứa kia nhắm thế không xông kéo nhau bươm còn dần làng thì rục theo.

Tài-chủ mất 35 đồng bạc, 3 đôi vàng và y-phục cả thấy giá đáng chừng 220 đồng.

Tên Phạm-vân-Gần bị thầy Hội-đồng Phước và Đại-bộ-Ky bắt đặng

cách nhà Thị-Vang chừng 1000 thước. Nó chịu có đi ăn cướp và điếm-chí đống-đĩa của nó cho nên làng bắt đặng thêm 2 tên nữa là Ng.-v.-Dần kêu là Bộ Dàn và Phạm-vân-Nghĩa.

Nguyễn-v.-Dần chịu có, liên-cang trong đám ăn cướp này và nói rằng: bữa nó gặp vài đứa trong bọn còn-đó ấy rú ép nó đi ăn cướp bằng không thì chúng nó giết. Dân chẳng biết mặt tên neo cả. Trong đêm ấy thì nó cầm cây đứng gần một bộ ván mà canh gát.

Phạm-vân-Nghĩa chối không chịu có đi ăn cướp và nói rằng trong đêm đó nó ở ngủ tại làng An-hoa (Tây-ninh) là nơi vợ nó ở. Song cha vợ tên này khai rằng vợ tên Nghĩa để hôm bữa 19 Septembre, và từ ấy sắp sau thì Nghĩa bỏ đi hoai.

Hương-quân làng An-hoa lại khai rằng Nghĩa bỏ làng mà đi từ 10m tháng Mars và chẳng có trở về lần nào. Gần đối nại với Nghĩa thì khai rằng tên này cũng đồng danh tênh với tên ăn cướp mà nó điếm chỉ. Còn binh-thủ tên Nghĩa có đi ăn cướp chẳng có giống tên Nghĩa bị bắt đây chực nơ. Tên này đặng quan/phát-lạc hôm ngày 27 Avril 1921.

Ba đứa ăn cướp bị ông adjutant Lê bắt chết là Võ-vân-Choi, Nguyễn-vân-Liã và Trần-vân-Thé, ba tên này chẳng có nhà cửa, chỉ lo trộm cướp mà nuôi thân.

Ba cây súng của bọn này đều ăn trộm của người Langsa ông adjutant Lê giật được cây hiệu « Lefauchoux » hai lóng, số 12, ăn trộm ngày 30 octobre 1919 của tên cấp-răng culi trên vườn cao su ông Bailous tại Lạc-hưng (Tây-ninh). Cây súng này đã trả lại cho M. Bailous. Tên Gần khai rằng cây súng kia thì bọn nó ăn trộm của một người Đốc công ở tạo ác tại Tây-ninh còn một cây nữa số 16 thì ăn trộm của M. Vincent, nghiệp-chủ ở Tây-ninh.

Tên Gần tành hạnh chẳng đặng tốt. Từ năm 1912 cho đến nay thì nó chẳng có đóng thuế thuế.

Dân thì xưa nay không có án tiết chi.

Tòa nghị rồi xử Phạm-vân-Gần 15 năm khổ-sai và Nguyễn-vân-Dàn 5 năm cầm cố.

Các vụ xử ngày 8 Juillet

1° Sát nhơn

Tên Nguyễn-vân-Phước ở tại đường Saigon Cholot với vợ bé nó là Trần-thị-Thị một đứa con của nó và một đứa con ghẻ. Ngày 12 Avril 1921, lối 2 giờ chiều nó đi đui về có hơi say rượu. Theo lời tên Ngọc là con ghẻ nó khai thì Phước xuống nhà bếp thấy vợ lui-nội nấu cơm, bèn kéo đứng dậy, đánh và đá vài ba cái rồi kéo ra ngoài. Khi ấy chỉ thị-Thị là thị-Đặng đến nơi cũng thấy thị-Thị nằm dưới đất còn Phước thì đá thêm hai ba cái trong lòng. Thị-Đặng chạy kêu linh bất Phước; chờ thị-Thị vào nhà thương chớ-ly thì thiêm chết dọc đường.

Phước khai rằng vợ bé nó ở với nó tại Chợ Đũi. Cách hai ngày trước thiêm này lên trốn bỏ nhà về ở cùng mẹ thiêm. Phước đi kiếm hai ngày mới gặp thị-Thị và hỏi rằng sao đi mà không cho nó hay. Hai đàng mới gây lộn chưởi đối nhau, Phước và vợ bé nó một bạc tai; thị-Thị giật dao đòi chém nó nói xung thời vài cái nữa.

Theo lời của Ngọc khai thì bữa hôm qua, Phước có ngủ tại nhà thị-Thị và đây thiêm này nhiều lần song chẳng có rầy thị-Thị, chỉ. Phước chối không có đá vào hông vợ bé nó, theo thư lời chỉ của thiêm này khai.

Quan lương-y khám nghiệm tử-thị của thị-Thị nói rằng thiêm này bị đá trái thàn mà chết, còn trong thân mình có nhiều thương tích.

Chứng cứ đều khai rằng thủ nạy tên Phước hay rượu trả say sưa lắm.

Đi đầu về công sự kiểm chuyện gây lộn với con, và còn đánh đập thêm nữa. Tên phạm này chẳng có tiền ăn Tòa nghị rồi xử nó một năm tù.

2° Đánh người trong thương thch
Đêm 23 Mars 1921, lối 12 giờ khuya, tên Huỳnh-vân-Huyền, tay dính đầy máu, dẫn cơ bót quên thứ Ba rằng: Hồi này nó đi ngang qua rạp hát Annam ở đường Paul Bert thì nó gặp tên Năm kêu là Nho đi với hai người nữa mà nó không biết mặt. Thình lình tên Năm chẳng kêu gọi cả, nháy lại chém nó một đao nơi sườn tay tay tả và nói rằng: « Tao biết mày là thằng có đi lính lập », rồi cả ba đều bỏ vục chạy.

Tên Huyền bèn vào nhà-thương Chơ-Rây cho quan lương-y các cái tay bị bệnh ấy.

Ngày 26 Mars tên Năm biểu tên lính tuần-thành Lê-vân-Bường dẫn nó đến ông có Plagne. Nó khai rằng: Ngày 23 Mars nó gây lộn với Huyền trong quán Chọc Giang-Đức tại Dakao, rồi nó về nhà nó ở đường Paul-Bert. Cách giữa lác, Huyền dẫn ba đứa nữa đến trước nhà tên Năm. Tên này vừa mở cửa thì Huyền cầm dao chém nó. Bọn ấy rục theo nó. Trong lúc chúng nó loạn đá với nhau thì đao của tên Huyền đâm trở lại chém nó. Ra giữa Tòa thì Huyền cũng khai y như vậy.

Tên Trần-vân-Cách và Thị-Bào khai rằng lối 12 giờ khuya đêm 23 Mars thì chúng nó nghe la trong nhà tên Năm và khi ấy có ba người trong nhà tên này chạy ra.

Huyền lại khai quyết rằng nó bị tên Năm chém trong lúc nó đi ngang qua rạp hát Annam và nó chịu rằng có gặp Năm tại quán Giang-Đức. Còn đồng lúa của nó là tên Quao và tên Quoi thì tìm chưa ra.

Tên Năm thủ nạy tành tình hung hăng và chẳng có án-tiết chi. Tòa nghị rồi thả nó.

3° Ngộ sát

Tên Trần-vân-Tanh ở làng Quang-giao (Baria) có cho vợ chồng tên Nguyễn-vân-Tự ở đậu với nó. Ngày 15 Avril 1921, vì chuyện nhỏ mọn mà vợ chồng tên này gây lộn với nhau.

Theo lời tên Nguyễn-vân-Tự và hai

SÔNG LÂU NHỜ RƯỢU

(Longévité grâce à une liqueur).

Hiện bây giờ bên nước Huế-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 95 mà hồi còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chồm hốt, ăn nói sôi sảng, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng coi tới-lở làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thì cho biết lại đầu ông nay đầu bạc tuổi cao mà sức lực không phai kém vậy? Ông trả lời rằng: Có chi là đó mà hỏi, cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bổ tào.

Người khách nghe nói cũng có lòng mơ ước trường thọ như ông, liền về nhà sai trẻ đi mua cho đặng thứ rượu Quina Gentiane mà dùng mỗi bữa. Thỉnh thoảng mới cũng có đi thăm sanh, cũng bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đặng về mà uống bổ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (epiceries).

Thuốc hoàn Rabuteau

Hiệu đầu con nai

Bệnh mắt máu, bệnh khô khan, và bệnh yếu đuối là ba chứng bệnh thì thường trong thời kỳ này. Người ta làm làm công việc và hay lo rầu lóm. Chứng ta thiếu huyết khí và huyết khí của chúng ta không đủ sức lực theo độ thường, chúng ta phải lo sửa huyết, không có thuốc nào mà bì cho qua thuốc hoàn Rabuteau hiệu đầu con nai. Nó trị rất chóng lên và rất tiện lợi những bệnh bởi đau lâu mà nát sức, nó làm cho huyết khí ra thêm sức và trong lối nó cũng là thuốc thần hiệu cho những đứa bà sau khi làm bôn. Uống nó thì sức lực thêm lên và bin an mạnh mẽ.

Hết thầy lương-y đều nói rằng thuốc này là thuốc hay cứu mạng ngàn người bị bệnh rồi.

Bán tại: Pharmacie Principale Solirène Saigon và Pharmacie Franco-Asiatique Hôlary, Cholon.

Hết thầy lương-y đều nói rằng thuốc này là thuốc hay cứu mạng ngàn người bị bệnh rồi.

Bán tại: Pharmacie Principale Solirène Saigon và Pharmacie Franco-Asiatique Hôlary, Cholon.

TRỊ BỆNH YẾU PHẠP

(Conseils médicaux)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lịch đản rét, hoặc nóng lạnh, thì vị không đáng tiền, thì hãy mua rượu Rhum mana là rượu thiên hạ rất chuộng và lại tốt hơn, các thứ rượu thum khác.

Hãy coi cho kỹ kéo lùm thứ gì, hãy nói cho phải, cái về có đản nhân trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Rượu Quina Skos

Là một thứ rượu, để uống với lòng tôi làm, đã có mùi thơm mà lại bổ người khí. Chỉ ông bắt chước ai mà chế nên nó, mà nó tốt, cũng không rượu nào bì nó đặng.

Bán tại hãng Établissements Du-marest, d'Indochine Saigon.

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON -

người chứng là mẹ nó và tên Dao-xôn khai thì tên Tự và vợ nó một bốp tai mà thôi, rồi nó xách dao đi làm công chuyên. Vợ nó chạy theo được lại, cán dao mới đung nhăm ngực thì em rít rít mạnh. Vì vậy cho nên cách một lát thì Thi-Lung chết.

Quan lương y Nouvelle Degorce khám nghiệm tử thi nói rằng: 1° Thi-Lung thường hay đau rết bởi vậy nên trái thần rất mềm; 2° trong lúc thiêm đánh lộn thì trái thần vùng bề, máu trào trong bụng nên phải chết; 3° thiêm bị đánh gần trái thần nên cơ thể này phải bẻ.

Quan lương y lại nói rằng thi-Lung có nhiều vết dao nơi hai cánh tay. Theo các cố ấy thì máy đều của tên Tr và chứng có khai đều gian dối.

Tên phạm này có bị Tòa Barla xử ngày 17 Mai 1915, 15 tháng tù về tội ăn hối lộ, và mạo mạo tử.

Tòa nghị rồi xử Nguyễn-văn-Tu một năm tù.

Phản quan Báo

Partie officielle

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc ngày 1er Juillet 1921.

Đặng-văn-Chanh, điều dưỡng thì sai hạng ba nhà thương Cholon, bỏ đi tòng sự Khám-đường Annon, thế cho Tân-xuân-Thành xin thôi.

28 Juin 1921

Mai-v.-Nuôi điều dưỡng hạng ba tại nhà thương Cholon, bỏ đi nhà điện Biênhoa.

Bô-v.-Nguyễn, điều dưỡng hạng ba nhà thương Cholon, giao về quan

chủ tỉnh Tâyninh.

29 Juin 1921

Trinh-v.-Ngươn, số 321 cựu Adjutant lính tập Annam, đương làm tuần thành hậu hồ Cholon, nay thăng lên tuần thành bang nhĩ.

5 Juillet 1921

Thầy Ng. - thanh - Cương, thông phân hạng ba Camau; bỏ về Chợ-quán, làm Tho-toán thế cho M. Michel không làm nữa.

Trần-v.-Bo surveillant hạng ba Khám đường Connón, bỏ đi tòng sự Khám đường Saigon.

Ng.-minh-Phuong thơ ký thì sai Mytho, bỏ đi Benire, thế cho Bùi-duy-Trinh ở lại Mytho.

7 Juillet 1921

1° Tòng sự quan chủ tỉnh Vinhlong làm chủ quận Cholach thế cho ông phủ Huỳnh-khac-Thuân.

Ông Đoàn hữu-Tùng phủ hạng nhì chủ quận Phúloc Soctrang.

2° Tòng sự quan chủ tỉnh Soc-trang làm chủ quận Phúloc. Thế cho ông phủ Trung đi chỗ khác.

Ông Lâm-ngươn-Tho huyện hạng nhì, chủ quận Bactrang Travi-h.

3° Tòng sự quan chủ tỉnh Travinh làm chủ quận Bactrang.

Ông Huỳnh-khac-Thuân phủ hạng nhì, nghỉ mới rồi.

Vì lời nghị ngày 11 Juillet 1921 ông Kerjean, là thừa biện hạng nhì Nic-ty, nay đặc bằng tạm dụng quan Tòa tại tòng tại Saigon, kể từ ngày quan Pichon de Bury xuống tấu.

Quan Blanchard de la Brosse

Casino de Saigon

Nhà hát bóng Casino, là một nhà hát có danh tiếng trong cõi Đông-Pbáp, mỗi buổi chiều thứ năm, đều đổi bản hát mới, hiện nay hát tuồng « Le fils de la nuit » có 12 hồi. Váy kính mời quý khách, đến xem giải muộn.

Muôn bán

Một số ruộng khẩn 120 mẫu tây, mà có 30 mẫu trồng cao su có trâu bò đủ, tọa lạc tại khúc đường Phan-thiết-Djiringgan ga^a chừng 7 ngàn thước.

Ái muốn mua, xin hỏi bốn-quán L. T. T. V.

Hàng ông J. Brunel

TAI BALAT

1° Có bán bàn in gách, ngói - Thước hùt - gờ đi được từ 3 lần chi 6 lần.

Có bàn in lớn bằng 2, mỗi gờ in được 1.000 gách, không có mất công hư sữa, mà có sữa thì chủ mua trả số phí gờ.

2° Máy bắt ăn trộm - nổ 3-4 tiếng, nếu chạm nhầm một tí cửa sẽ hay là cửa lớn mà thôi.

Và máy bắt thú dữ như gấu, cạp, voi, heo như bầy vậy, bề cao chừng 0m.50 (năm tấc).

TIỆM ANNAM
Đóng giày và may
y phục Langsa
Lê-văn-Bến, Kẽ-nghiệp
cho nhà PHŨ-TOÀN
17-19, Rue Amiral Courbet
(Halles Centrales)
SAIGON

Entrepôt de Cholon
IMPORTATION-COMMISSION
71, Bd Tong-Đốc-Phuong
BÁN SỈ BÀN LẺ

Vải lụa.

Bộ hộp - Rượu chát, - Rượu cognac - Sữa NESTLÉ - Champaque DELBECK - Cognac RENAULT - Cognac CROIZET (cũ 120 năm).

Đồ tắm chế bên PARIS
Đầu thơm Coty - Dũ, Nón, Giày - Chausson - Dép da - Dao bàn - Đồ hát - Đồ chưng phòng khách.

Hàng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bán phương Tây và các xứ la theo ý chủ vi dết.

Giấy thép 48 tờ; Penhima-Cholon Giấy thép số: 667.

Le Directeur: Paul HIẾU
Officier d'Armes Coloniales démissionné
Crédo de Honneur

N. (193) FEUILLETON DU 18 JUILLET 1921

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BA MƯƠI HAI ĐỀM
HỒ-CẢNH-Tiên tự thuật

ĐỀM thứ ba mươi một (Tiếp theo)

Tôi nhớ định đi viếng mộ ở nhà tôi đang mà để một đôi lời, trước là chịu lời cúng nường, dâng phạn làm chớang, sao có bất minh, để oan cho vợ; sau là hẹn hò gặp gỡ, cảnh diêm-dải chờ phụ tình nhau; nhất định vậy rồi tôi mới lo sắm sanh tợu nhục, hương đăng gói chắt lễ thường, sáng ngày đời gói lên đường, lần hồi thăm người tìm tới. Hồi ai! Oi chưa để biết ai biết mà hồi ai! Tôi xách một gói đi thơ thẩn bên đường, gặp kẻ qua cũng hỏi, người lại cũng hỏi, hỏi có biết mộ Thi-Hương, vợ ông Hồ-cảnh-Tiên, là người đờn bà vì một khúc oan tự ái. Ai cũng lấy làm lạ trơ mắt nhìn tôi mà hỏi đầu. Ấy mới quã: Mộ mới nơi hồi một nơi, mệnh-mông nào biết bề trời là đầu.

Tôi đi trót quá giờ lên, tìm hỏi không ra chỗ; nhảm thế không xong, tôi mới nhất định trở lại tòa, vào hỏi thăm bạn cũ. Nhờ vậy, tôi mới biết mà vợ tôi, chồng Nghĩa-dạ Anom, nằm phía

bên mặt trời lặn, trên đầu có tấm mộ hi; tôi lật đặt tạ ơn rồi xách gói bước ra, hồi đang tìm tới. Tới nơi, tôi nhăm phía mặt trời lặn mà đi vào; vào thấy một nấm mộ lợp những cỏ xanh, ấy là cảnh mộ oan, trên quả có tấm bia, đề Trần-thị-Hương tiết phụ. Hai bên lại có hai cái mã, cổng đường vô chủ viếng thăm, trên có một cội cây Trâm, bóng cả tầng cao, để che mưa nắng. Cổng trông thấy dạ càng đau! Tôi mới ngồi dưới bóng cây trâm; ngồi chồm-hồm, tay nường gối, chông đỡ lấy đầu, bắt mắt nhìn xem mã vợ. Mắt chàng đối giọt, ruột thắt chín tảng, tôi thêm hỏi người nằm đây: Hỏi người nằm đây, còn biết ta chăng?

Chén thể đầu dạn, bề ai còn đây, há vọng nghĩa cũ tình xưa, chàng đây chuyển trở đôi tiếng. Thăm hỏi rồi, tôi ngó khốc ngái một hồi. Mã khốc với ai! Than với ai! Nào thầy ai đầu! Chỉ thấy ngon cỏ nhành cây, khua với gió 6-6, nghe kỹ như than như khóc. Giây phút, tôi mở gói sắp rượu thịt ra, đôi nhàn đôi dạn, làm-dâm miệng vái:

« Mạnh ôi, trách chi chớng bất nghĩa, xin đoái lại chút tình, có linh hãy chớng mình, tác lòng thành người đi! »
Vái rồi, tôi ngói khoanh tay, nhìn lấy khối nhàn ngon đến mà mắt không rảo luy; Hồi lâu, xem bóng đá cao, tôi mới lau trơ ngực-dũng lại mà cho ăn uống

no say, rồi tôi từ giả mộ phần, lui gót. Ra đi không đành! Ôi! Mỗi thăm ngắm người, bước đường ngắn ngai, ra đi tới một ngõ chừng, cũng bởi việc lỗi với nường, ăn năn chẳng kịp. Về đến nhà, trót ngày tôi chẳng vui; tôi luôn ra vào, dựa cửa ngó mong, mong về phía nghĩa-dạ Annam, là chỗ vợ tôi nằm đấy.

Cách vài bữa có tàu về Saigon, tôi đi ăn chủ-nhà những ngày dầm-bọc, rồi từ giữa ra đi; bấy giờ, tôi chẳng ăn bịn theo thú què mùa, tôi mặc quần áo trang hoả ra người chực phàm. Tôi cũng mua giấy phông hạng nhì như bạn đi. Khi đi hành lý có nơi rồi, tôi khỏa phông đi dạo. Đạo xem cảnh cũ mới lần sau hết rồi sẽ đi. Nào có thấy chi vai! Tuy cũng chớ búa, cũng phở xá, cũng diêm-dây, cũng lâu-dải, cũng cảnh, cũng vật, cũng người như xưa, mà sao tôi xem như một cái cảnh mộng-quạch đứng không như một cái cảnh điều tẩu, chẳng chi khác hơn là mưa sáu gió thán. Buồn tình, trờ gờ xuống tay, vào phông nằm đợi. Tôi lại, lau dờ neo! Tôi đứng dựa hồ-lâu mà trông, khuất cả thành-phố rồi, tôi chíp miệng than với đất Ai-Lai: Một lần này mà hết!

Tàu chạy tới nửa đêm, người dưới lầu đều êm giấc, duy còn có một ôi, hết khời nhàn ngon đến mà mắt không rảo luy; Hồi lâu, xem bóng đá cao, tôi mới lau trơ ngực-dũng lại mà cho ăn uống

thương nhớ vợ con; thương nhớ cho đến đôi, tôi chỉ nghĩ muốn về tới Saigon, muốn sao giữa đường trông gặp nhau thầy nhau cho phi. Mà kẻ dương-gian người âm kiến để gì gặp gỡ cho chăng?

(Sau sẽ tiếp theo). L. H. MƯU.

MUỐN MẶT MÀY TƯƠI TỐT PHẢI SẴN SỐC CÁI DA ĐỒ THƯỜNG PHÁ-ĐA

Nhiều người nói làm rằng da mặt mà bị hư, tại thiếu máu huyết, nên nó làm cho da mặt phứt trở nên xấu và khác màu. Thường da mặt mà bị hư là tại trong mấy chun lông mà sanh, những tế trùng nó theo bụi mà đóng nơi chun lông rồi ở đó mà làm nên hư, chẳng tin thì lấy kiền hiển vi soi vào thì thấy rõ ràng. Khi nào mình coi da mặt nhàm có đóng vậy, có mụn, thì là tại tế trùng đờ dầy nó đóng vào làm bị đường thờ của lỗ lông theo thế thường.

Rồi mỗi lần bị ngứa mặt thì những vậy có nó tróc, rồi vậy mới lại lối lên hoái không hề được.

Muốn giữ gìn cho tươi và mịn cái da mặt đều êm giấc, duy còn có một ôi, hết khời nhàn ngon đến mà mắt không rảo luy; Hồi lâu, xem bóng đá cao, tôi mới lau trơ ngực-dũng lại mà cho ăn uống

fer Prix Ex
Phân thưởng
Cordonne
TO
GRAVURE su
NG
31 Rue

ĐÓNG GIẤY TÀ
bởi có độ các thứ
LÀM NƠI THO
hơn là NÓN CAO
chứ ra làm được
chống lại sự mọt
MÓN DA (FEUTY
đó kiểu
KHẮC CÓN ĐẦU
MÀ DA CẨM THAO
tự rở.
BÁN SỈ Á: LỰC
chạy môn này: GI
QUES, NÓN FEUTY
LANG, ĐIỆP DA-L
màu, GÓC-Á
NHUNG, GIẾ X
vân vân.
Xin CHÚ-TRON
thương nghị tới s
CATALOGUE (SAC
KHÁCH.
NGUYỄN-CH

THIỆT KHÉC

Tiệm-Hoa
NGUYỄN Đ
Số 28 Boulevard

Thợ vẽ tiệm này
tốt nghiệp nơi tr
được 3 cái bằng
Hình vẽ thiệt tinh
năm không phải.
Cher qui vì muốn
hỏi, tiệm này sẽ g
bach có biên rõ t
cắt nghĩa phân m

It tiếng vì

Như muốn nói tí
thì làm một cuốn s
không cần mà hay
chương ra hay lạ
Bởi vậy nên nhữ
Phassa, thường b
Đầu đầu chng có
trời sự ghẻ, 2 f.50

fer Prix Exposition de Hanoi 1924

Phân thưởng hạng nhất Hanoi 1924

Cordonnere — Chapelliers

TUNGKINH — NGUYEN-CHI-HOÀ

SAUVURE sur MÉTAUX et MARBRES

SAIGON

BÔNG GIẤY TÂY bằng DA ĐEN TÂY

LÀM NÓN theo kiểu SINGAPORE

NÓN DA (FEUTRES) mua bán tây lập

KHẮC CỘN ĐÁU BÔNG VÀ CHẠM MỘ

BÁN SỈ: LỤC-CHÂU thiết là nhiều

GIẤY TÂY, NÓN CAS-QUE, NÓN FEUTRES, GIẤY HẠ

NGUYỄN-CHI-HOÀ, Kinh mới.

Chỉ một mình hàng Denis

Frères trừ má thối.

THIỆT KHÉO HẠNG NHƯT

Tiệm-Họa-Chơn-Dung

NGUYỄN ĐỨC-NHUẬN

Số 28 Boulevard Paul, Bert Saigon

Thợ vẽ tiệm này đã có bằng cấp

Chư qui vị muốn vẽ xin viết thư

It tiếng vì một vật quý

Như muốn nói tốt cho sabong Cadum

Đầu đầu cũng có bán nó, giá không

2,750 má thối.

tham biện hạng nhất S. C. giá m-
độc tại phủ Thống-sứ Huế, bỏ về
Namky, thế cho quan tham biện
Daroussin, để tra hỏi sự ông Boudi-
near cựu chủ tỉnh Cantho, cho rồi.

Vì lời nghị quan quyền Thông-độc ngày
30 Jun 1921.

1 — Tổng sự quan Chủ-tỉnh Bentre,
thế cho thơ ký Trần-minh-Hiến đi chỗ
khác.

Thầy Bùi-duy-Trình Mytho
2 — Tổng sự quan Chủ-tỉnh Travinh
thế cho thơ ký Trần-ba-Huyah đi chỗ khác.

Thầy Trần-minh-Hiến thông phán hạng
nhì Bentre.

3 — Tổng sự quan Chủ-tỉnh Tâyninh
thế cho thơ ký Huỳnh-khac-Quang đi
chỗ khác.

Thầy Trần-ba-Huyah thơ ký hạng nhì
Travinh.

4 — Tổng sự quan Chủ-tỉnh My-
tho thế cho thơ ký Bùi-duy-Trình
đi chỗ khác.

Thầy Huỳnh-khac-Quang, thơ ký
hạng sáu Tâyninh.

2 juillet 1921

1. — Tổng sự quan Chủ-tỉnh Bentre,
lâm chủ quận Thanh-phu, thế
cho quan phủ Ng.v.-Thom đi chỗ
khác

Ông Ng.v.-Đề phủ hạng nhất
chủ quận Travinh.

2. — Tổng sự quan Chủ-tỉnh Tra-
vinh lâm chủ quận Travinh thế cho
quan phủ Ng.v.-Đề đi chỗ khác.

Ông Ng.v.-Thom phủ hạng nhì
chủ quận Thanh-phu, Bentre.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC
Ngày 18 juillet 1921.

Tại kho Nh- nước 6 fr. 40

GIÁ LỬA
Ngày 18 juillet 1921.

Tại Cholon mỗi 100 kilos (bao trữ
lại):

Lúa Vinhlong 4 \$ 90 tới 5 \$ 00

Lúa Gòcông 5 10 tới 5 35

Lúa Bảixâu 5 10 tới 5 35

Lúa Bacliên 5 40 tới 5 60

Lúa Cao man 4 80 tới 4 90

Giá bực trung 5 60 tới 5 20

SAIGON.

AI LÀM MẮT

Thầy đội G. bót quận thứ nhì có xi
được ngoài đường Catinat, ngang rạp
hát bóng, một cái bốp trong ấy có bạc,
một cái giấy số và hai miếng giấy lộn nữa.

Ghe chìm, một người chết
Đầu 9 Juillet: 1921, hồi 10 giờ rưỡi
trưa, ghe tam bản số 45 S chở 15 tên
chợ ra tàu (Vinh-Sanh), chèo tới ngang
đồng nổi số 5 bị sóng một chiếc tàu số
Thương-Chánh nhằm chìm. Chợc Huỳnh-
Khiet, 34 tuổi, bang Triều-Châu chìm
lườn, kiếm thấy không động.

Xe lửa đụng bà già
Bà Ng-thi-L. 66 tuổi ở đường Marcel

Richard, đi dọc theo đường xe lửa,
đường Albert 1er, lúc xe chạy tới mà
bà mặc đêc không nghe mà tránh phải
bị bấn đập đụng nhằm bà té, máy bấn
chức đình không hề chi.

Ăn cướp ghe

Đêm 8 Juillet, sáu chiếc ghe ăn cướp
đánh ghe chài chở lúa tiệm Quán-thành-
Hiệp (Cholon) đi trong sông Vaico. Ăn
cướp sang lúa qua rồi xô ghe ra bờm
bị lính và tăng rượt một quả nổ phải bỏ
ghe nhảy xuống sông mà lội vào bờ phía
làng Long-bự-a (Cholon). Xét đroit ghe
lây mất ba cuốn sách và ba lá giấy
thủ thảo.

Ăn cướp.

Đêm 6 rạng mặt 7 Juillet 1921, hồi
2 giờ khuya, một đũa ăn cướp 6 đũa,
có hai cây súng giả một lồng, đũa nhà
tên Lôi ở làng Bình-đông, lẩy chày mò
động cửa cái mà vào. Chủ nhà chạy ra
ngoài làng, làng chạy đến tiếp thì ăn
cướp đã đi hết rồi (như các khi vậy),
nên chẳng bắt được đũa nào hết. Tài gia
coi lại mất hết 3 cái giày sần và 90\$00
bạc 1\$00 và 0\$50.

Làng này có súng của nhà nước phát
mà người giữ súng ở xa nên, cũng như
không.

Xe lửa cần.

Đêm 11 Juillet, hồi 9 giờ rưỡi, làng
Bình-trị-lông nghe xe lửa chở cát sắp-
lửa ở Bình hưng Đông chở cát chạy đến
địa phận làng cầu nhằm một người đờn
ông độ chừng 25, 26 tuổi, lòi ruột, vấp
nát cả mình mấy tay chơn, của một cái
đầu má thối. Xét trong mình người ấy
có một cái giấy 5\$00 và ba cái biên lỵ
rữn của tên Nguyễn-văn-Xon ở làng Tân-
Tạo, mà không có giấy thuế thảo.

Tin buồn

Mới tiếp tin buồn gửi đến báo
rằng ông Nguyễn-tân-Tài,
Cựu Đốc-phủ-sứ,
Tổng-đốc hàm triều đình Ankam,
Thường-thọ ngũ đẳng bửu tinh,
Đã tu tiên ngày 13 Juillet 1921, tại
Saigon, trong tuần năm mươi hai
tuổi đầu.

Chúa nhật 17 Juillet, tám giờ ban
mai đi cứu.

Kể lấy tin nói về ông Trần-v.-Kiệt,
Đốc-phủ-sứ, hàm,
Cựu nghị-viên thành phố Saigon,
Thường-thọ ngũ đẳng bửu tinh;
đầu tiên, cũng trong bữa 13 Juillet,
9 giờ ban mai, đang tuần bẩy mươi
lăm.

Đang ấy cũng chẳng phiên chẳng
trách, song tức cho thành phố Sai-
gon mất một vị lão thành đáng kính
trọng và yêu mến.

Bồn bèo kính lời phân ưu cùng
hai hữu quyến và cầu xin cho linh
hồn nhị vị cựu quan về cách tiêu
diên.

L.T.T.V.

Pommade Cadum
Thuốc dán Cadum

Trị các bệnh hay phát ra trên mặt

Thuốc này thường tính nó yếm đi
hay làm đức những bệnh sinh nơi nóng
mặt.

Nó làm cho mình phải ngon ngủ, hết
ngứa tức thì. Dùng nó thì tránh được
những bệnh đau da như Eczéma boutons,
dartres, gale, peau scailleuse, éruption,
furoncles, ulcères, écorchures lémorroï-
des, urticaire, croûtes, teigne, plaies,
brûlures, Trong mấy tiệm thuốc dán
có bán.

HÀNG

Etablissements Industriels
DE SAIGON

(VỐN 2.500.000 quan)

Phòng việc ở đường Mac-mahon môn
bài 25 và 27

Trại thợ ở Quai de la Marné Khanhhoá

Hàng mới này là hàng nội nghiệp của
hàng cổ Bonnesoy, chuyên làm những
gạch bông bằng xi-ma và chuyên sửa
đúc các thứ máy như là máy xay lúa,
máy ép dầu và máy xe.

Hàng mới này từ ngày nội nghiệp
hàng cổ Bonnesoy đi sản thêm khi được
nhiều lắm cho nên công việc làm để mua
lại thêm giá rẻ.

Hàng mới cũng có bán và sửa xe hơi
lại cũng làm đại-biểu cho các hiệu
Huê-kỳ như:

Chandler, Buick, Cleveland, Cha-
vrolet.
và các hiệu Langsa như:

Grégoire, và Mathis.

Tường trong cõi này cũng có hàng
nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bên
hàng định, vậy xin Lục-châu quý khách,
khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi các
biết giá của bên hàng rồi sẽ đi mua.

Bên hàng có trữ các thứ đồ cho nhà
mày và bán đủ các thứ đồ nhỏ để chế
mày; lại cũng có bán máy xay gạo
và máy xay lúa.

Bên hàng đã có danh với người An-
nam trong xứ này, lập ra từ năm 1872,
lại cũng đã gọi người Anam thành thợ.

Vậy bona hàng kính xin Lục-châu quý
khách, cứ bôn hiệu mà đến hay là tư
thờ thường lượng mỗi khi quý khách
chờ mua gạch bông xi-ma, xe hơi cũng
đó chỉ về máy móc, hay là có cần dùng
hỏi đều chi bona hàng sáng lòng trả lời
liền và cũng sẵn lòng toa (tư) cho định
như ý quý khách.

COLLABORATION FRANCO-ANNAMITE

Đồng nghiệp tây-nam

Ta lấy làm toại chí mà nghe nói
rằng cái hàng PHARMACIE CENTRA-
LE CỦA M. LÊ VĂN-MINH QUẢN
LÝ, sẽ đổi tên từ này, kêu là hàng
PHARMACIE CENTRALE FRANCO-
ANNAMITE.

Ta cũng hết lòng mừng cho cái
chữ hiệu mới này, may mà nhờ sự
sắp đặt lại thì ta tưởng cái mục
đích của hàng nó sẽ dẫn đến RA
CANG NANG CANG LỚN!

M. LÊ VĂN-MINH LÀ THẦY
BẢO CHẾ HẠNG NHƯT CỦA
TRƯỜNG LỚN TẠI PARIS, NHẬP
TỊCH LANGSA, CÔNG CỐ VIỆC
MÀ QUẢN LÝ HÀNG NÀY, MỘT

OAI GAI CỐT, BẠI NHƯỢC
XANH-XAO, GÂY MÒN

HUYỆT
LẤY THUỐC HUYỆT.
DESCHIENS.

Là một-thứ thảo bô-huyết thượng hạng, các danh-y đều công nhận.

Bỏ hơn thời sống và thuốc có chất sít. Nạin được trong các Dươg-đươg
thành Paris.

Hàng chính DESCHIENS, 9 đường Baudry Paris và các nhà thuốc.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tập thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn
hết trong Đông-dương này

Lập ra từ năm 1865 bởi trước của ông HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhà hàng bảo-chê sư, kê nghiệp

Thuốc này, ngang nhà hát tây. Đến đi tất thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tử
có của ông thuốc tây xin hãy gọi thợ cho tập thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Đến ĐƯỢC-TẶNG LƯỢC-ĐIỂM cho xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho họ hàng.

MÌNH SÁNG SÓC. THEO CHỨC
TRÁCH CỦA MINH. VIỆC TRÍ CÁCH
ĐÀO CHẾ CỦA HÀNG. NGHĨA LÀ
CÁC VIỆC CHUYÊN MÔN SƠ KHỎI,
VÀ HÓA-HỌC.

Hàng này, trừ những thuốc tinh
anh, không hề sai chày, của HANG
DROGUERIE COMMERCIALE DE
L'UNION còn buôn bán thì nhờ vốn
của người Phansa, mà sống sót thì
thầy có bằng thiện nghệ bảo chế.

Nhờ như vậy mà ta được chắc các
thứ thuốc của ta, hơn các thứ thuốc
khác, không còn phải kiên đề, như
trong xứ này thường hay cần dùng,
mà nhiều khi phải bị bề bề, phải
thiếu, tại đường thông qua với Mẫu-
quốc ngoài biển không chừng, lại
thường làm cho thuốc-địa của ta, có
cần cho lắm cũng không có hàng
cho kịp.

KỶ TÀU RỜI BÊN MẪU-QUỐC,
MỚI GỒI QUA QUÁ NHIỀU, NHƯNG
THUỐC MEN VÀ ĐỒ PHỤ-TÙNG
THEO HÓA HỌC. Được như vậy
thì các bệnh mau có đủ thuốc theo
f, đã rẽ lại mau lành bệnh.

Hàng thuốc PHARMACIE CEN-
TRALE FRANCO-ANNAMITE (đồng-
nghiệp Tây-Nam) này. CỬ VIỆC LO
MẠNH GIỚI cho hết thầy nhơn dân
Nam-kỳ ta.

Nhà chụp ảnh NADAL

120 rue Catinat Saigon

Hình dán giấy thuê thân 3 cái 0\$50

Sang hình lớn thì từ 5\$00 chỉ 25.00

Hình chụp khố thì 12 cái 9.00

Có bán đủ đồ phụ tùng chụp ảnh
sang ảnh, và làm ảnh lớn hơn và
cũng có bán đủ các thứ máy để
chụp ảnh.

Có bán tượng về bằng nước thuốc
dầu, sơn thùy, và việc chỉ đủ màu.

Đồ đã tốt, mới mà giá cũng phải
chăng.

Máy ông chủ xe ô tô

Ô tô mà tốt hơn hết, hay hơn hết,
xin đẹp hơn hết, người Annam
thường ưa dùng, thì là xe Dodge.

Đã hơn 400 cái chạy rồi trong
Đông pháp này 48 cái bán cho các
quan chủ tỉnh và các quan Quản lý
các sở tại Chánh-phủ Đông-pháp.

Thử hỏi những bạn của máy ông
có dùng xe Dodge rồi, thì máy ông
sẽ nhất-định và biết cái danh giá
của nó.

Tại nhà trữ xe (Auto-Hall) Saigon
mới được máy cái xe Dodge, mới
gỏi qua, kiểu mới, ai muốn phải
đến mau mau mà mua kéo hết. Trả
tiền bằng giấy Quốc trái cũng được

Máy ông, khi mua xe, nên đều mà
hỏi đi thử coi thử xe Dodge này.

Bắt cần mua vật chỉ trong hàng
này đều trả giấy quốc trái được hết.

HÀNG ông P. Ribeyrolles et Co

10, Place du Chateau d'eau, Saigon
số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ
tùng cho máy.

Thầy mới cho hàng ông F. H.
SCHULE.

Có thợ ráp máy giới ở tại hàng
MÁY TỐT CHẮC. — Ai muốn sắp
đề thế nào, thì chỉ giùm không ản
tiền công.

Nhân dịp

Muốn bán một cái ô-tô nửa mà hiệu
FORD — giá của nó.

Giá là : 1.600 \$

Ai muốn mua thì hỏi tại nhà in Union
157 rue Catinat, Saigon.

Nam-việt Khách-lầu

HOTEL DE D'ANNAM

Nº80 Bđ Charner và Carabell Saigon

HUYNH-HUỆ-KY CHỦ TIỆM

Kính cùng quý khách rõ : kể từ
1er Juillet 1920 tôi mới dọn một tiệm
mới hiệu là Hotel d'Annam (Nam-
việt Khách-lầu) cũng có dọn phòng
ở dưới đất rất cận tiện cho quý
khách

Nguyễn-vân-Búp

(THỢ KHĂN ĐEN)

et Propriétaire Suối-đôn ở Bình-
nhâm Lai-thiếu

Chỗ làm khăn bông, Bomhay và nhiều
tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cúp tóc
muốn kết dính lại dùng như sơn vậy,
rất tiện phải đo ni, bằng muốn vào thì
khởi đo, còn muốn dày mỏng tùy ý muốn
từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng
hạng nhất 3 đồng hạng nhì 2 đồng rưỡi
hạng ba 2 đồng, qui ông mua số phi tới
chịu thì phải trên 2 khăn gởi contre
remboursement cùng trả tiền trước tiện
cho 2 moi.

Kính cáo.

Cách tranh thương

Muốn buôn bán cho đắt mới
hàng, thì phải đốt đèn cho thật
sáng.

Người buôn bán Âu-châu cũng
dùng cách đó; người china họ
cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đến
tiệm Lục-tính khách-lầu số 82
đường d'Espagne chợ Saigon,
mà mua hoặc đèn khi, hoặc đèn
lò hiệu Best, mà đốt cho sáng;
thì cuộc buôn bán mới thành
vượng.

Tiệm đó có đủ các thứ đèn đẹp
đẹp; và bán rẻ hơn các nơi/.

HÀNG
RƯỢU CỎ-NHẠC
ĐẠI HIỆU PHÁP
Thật thượng : ba cu-rus • (3 coupe-coupe)
Thật tuyệt vời cả mười năm

→ SÂM-BANH
PRIOR
A. COURTINAT & Co SAIGON
S. Ma sal
RƯỢU CHẮC ĐỎ
RƯỢU RIM RIM VERNET
ĐIỂM TẬP XE MẠC-SI BUC (Métropole)
SÂM-BANH (Champaque)
Léon Chardon
ĐỀ NGHỊ

HÀNG NGÀNH
và NHIỆM TRUYỀN MẬT
trong cả hoàn cầu
HÃY HỒI SÁCH
có hoa hình
hàng chính và hàng ngành
sẽ cho không
ở Saigon
Số 1, Quai de Belgique

HÀNG
DESCOURS & CABAUD
Produits Métallurgiques
VỐN 40 TRIỆU QUAN
BAN SỈ - BÁN LẺ

HÀNG BÁN
Giá rẻ hơn hết
TRONG MIỀN CỰC ĐÔNG
ở Nam-van
(PNOMPENH)
góc
ĐƯỜNG PROCTORAT
và
ĐƯỜNG DE VERNEVILLE

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiệt tốt và lớn hơn hết trong
cối Đông-pháp, hay là viết thư cho chúng tôi mà hỏi giá, thì
chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.
Có một mình hàng này thay mặt cho :
— Hàng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở
Tonkin;
— Hàng xe hiệu Decauville * Xe rùa, đường rầy, các món phụ
tùng thay đổi theo xe rùa và đường rầy;
— Hàng xe hơi hiệu "Berliet" : Xe hơi dùng thường và xe chỗ
đỡ (camions).
— Hàng Ripolin : Dầu sơn Ripolin;
— Hàng thuốc súng : Hột nổ, ngòi và thuốc súng;
— Hàng Larbaud Saint-Yorre : Nước suối và thuốc ngâm hiệu
Larbaud Saint-Yorre.
— Hàng Bergougnan : Vỡ và ruột xe hơi hiệu "Bergougnan";
— Tủ sắt "Le Gaulois" : cây không được và đốt không
cháy. — Khôa cơ bực tốt hơn khôa cơ chữ;
— Hàng xương tăn ở Tonkin : Phân rải ruộng và đất trồng tỉa.
Đủ thứ :
— Đồ dùng về việc trồng tỉa : Cây ruộng, cây xới đất, cùp,
cước, và rựa đồ vật dụng cho máy số trồng tỉa;
— Đồ dùng cho những người làm việc làm : Đồ khi dùng cắt
nhà, sắt để dùng đục sang, đá sắt dẹp, tròn, vuông sắt làm nổi
hơi (chaudière), sắt bằng mặt đen và xi kềm kềm lợp nhà, bơm
để đem nước về ruộng, bơm nhà cửa, van van, ống gang hiệu
Turquet, ống xi kềm, ống chi để dùng đặt đường nước, ống thép
dùng theo nữ hơi (chaudière ống đồng và thép);
— Vật dụng làm nhà : Song hồng cửa, ống khóa, bản lè, chốt sắt,
đinh, ốc, bu-lông (boulons), giấy kềm, mảnh mảnh đục, mảnh mảnh;
— Vật dụng trong nhà : Đồ dùng nấu ăn trang sanh, xi chì, bằng
mi-nhôm (alluminium), đèn, bàn ủi, lò, bàn chải, sạp đánh rì,
sạp ong;
— Băng, ghế hiệu Thonet thiết;
— Những vật dụng như bàn cân vàng, thuốc súng, dầu sơn,
dầu trong, pđucts chimiques giấy gai, giấy cables, đồ may
bướm, bộ làm áo, bộ làm mũ xe kéo, xe hơi và nước hơi tưới nhà.

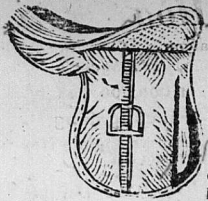
ràng : Bôn-
ngựa, đồ S
Vai và các
lâm bằng da
thật tốt. Là
phải chăng,
chiều cổ mu
màu nào xin
Bôn-hiện xi
được như y
Nêu mua
Bô

L. J
Hàng L.
hàng Baud
diệt công-ti,
công-ti, rồi
giờ trở nên L.
hàng bán như
đụng, lâu đời
kỳ. Kho trữ th
bạn sẽ trong
đủ thứ đồ th
lựa.

Hàng L. Ja
là hàng trong đ
công-ti của c
ngời để tiện ch
Những đồ c
que công-ti
kể ra :
Tủ sắt hiệ
đinh từ ba
Bằng nhà kho
hiệu từ Bauc
thầy, nhờ b
hạ đều biết s
Máy dùng
hiệu
Nóng các
Thật là đẹp
sánh bĩ.

CANO
Địch chuy
Đ tuần du
MỘT (AI KHIÊU TH

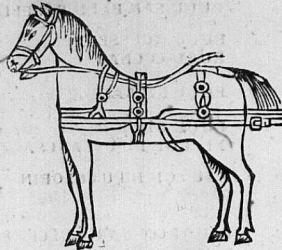
Chức của công kỳ

PHAN-HAM

Thợ làm yên ngựa Song-mã và Độc-mã
Khoa-chang, Khoa-do
Hanoi - 5, Rue Jules Ferry, 5 - Hanoi

Chúng tôi
kinh trình
chư
quĩ-khách biết

sáng: Bền-hiệu làm các thứ Yên-
ngựa, đồ Song-mã, Độc-mã, Rương
Vải và các thứ đồ dùng đi đường
làm bằng da bên Tây da Hồngkông
thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bán
phải chăng. Các quĩ-khách có lòng
chiếu cố muốn dùng thứ ghay kiểu
mẫu nào xin gửi thơ cho Bền-hiệu.
Bền-hiệu xin tận kỳ tâm lực làm
đưọc như ý của quĩ-khách sở dụng.

Nếu mua buôn nhiều thì Bền-hiệu sẽ tính giá riêng.

Bền-hiệu có mở hiệu thợ may tây, annam nữa.

L. JACQUE CONG-TI

Hãng L. Jacque công-ti gốc bởi
hãng Baud công-ti sang qua C. Bar-
dier công-ti, để lại Graf, de Lailhacai
công-ti, rồi Graf, Jacque công-ti bây
giờ trở nên L. Jacque công-ti, vốn là
hãng bán những đồ đồng sắt và đồ nội
đụng, lâu đời hơn hết trong đất Nam-
kỳ. Kho trữ tại Saigon cũng rộng lớn
hơn hết trong thành-phố, và sẵn chứa
đủ thứ đồ thượng hạng cho người i chọn
lựa.

Hãng L. Jacque công-ti, láng thật
là hãng trọng đại, nên mới dám chịu hao
công tốn của in ra cuốn mục lục quốc
ngữ để tiện cho quĩ khách dùng.
Những đồ quĩ-hiệu của hãng L. Jac-
que công-ti, trừ bán chẳng phải ít ;
kể ra :

Tủ-sắt hiệu Bauche là hiệu đã có
danh từ ba mươi năm nay ; nếu nhà
Đông báo kho thả-nước thấy dấu hiệu
hiệu tủ Bauche mà dặng danh lưng lấy
thầy ấy, nhờ bởi khắp cả hoàn-cầu, thiên
hạ đều biết sức chắc chắn của nó

Máy dùng thực nước chữa bệnh
hiệu Jacob Delafon

Nồng cách nào cũng không nước.
Thật là đệ nhất và không hiệu nào
sánh bì.

Máy may hiệu Gnome và Rhone
Chánh hiệu Langsa, điện-dàn hơn hết.

Máy trước thủy hiệu Gnome
và Rhone

Máy hơi chắc có danh, riêng để dùng
vẽ tàu nhỏ và đồ; Tạc-tác yếu dùng làm.

Dầu hiệu Spidoleine

Dầu nhớt dùng thoa máy tốt lắm mà
lại ít hao, nên các hãng làm xe hơi bên
Pháp-quốc đều ưa dùng.

Bàn ghế hiệu Thonet

Đã thành lại thêm chắc chắn.

Văn vận. Văn vận.

Hãng L. Jacque công-ti, sáng lòng,
hễ trong quĩ khách, ai hỏi xin Mục-lục
thì gửi không cho liến. Trong hãng lại
có đặc biệt một số và Langsa và Anna
mềm trên mười người giúp việc riêng
để lo về phần quĩ khách ở Lục-châu,
nghĩa là lo việc gửi đồ cho sịp và việc
thờ tin vãng lai. Nếu khi chư quĩ khách
vực-châu cần hỏi điều chi, viết thơ ngay
cho Bền-hiệu, thì rồi trong một kỳ tuần
có thơ của Bền-hiệu đáp hồi, chỉ phàn
minh bạch giá cả các món hàng mình
muốn mua. Giá của Bền-hiệu định tron g
thơ đáp hồi đây, là giá chung tính tron g
và tiền đóng thùng và tiền gửi chữ

Vin Tonique et Bi-nutritif

du Docteur RIP

VỆ SANH UỐNG CỦA LƯƠNG Y RIP CHẾ

Thứ thuốc rượu này là một vị đại bổ gan cốt cũng
là tráng kiện tinh thần bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều
uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khi lực suy giảm,
vội thầy ngày xưa đã nhòa mòn hệ uống rượu này
vô, thì ít đặng cơ lão thành đồng, mặt mày tươi tắn,
coi trẻ lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược đưa bà mất máu, có huyết
hạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hệ uống
rượu này vào thì mạnh mẽ làm liệt, da thịt đỏ sần, tinh
thần tráng kiện.

Giá : mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ tại tiệm thuốc tây ở đường Marins số 190
Cholon -depôt Pharmacie Franco-Chinoise 190 rue
des Marins Cholon.

Ai muốn mua sỳ (en gros) các hàng lụa Bắc-kỳ (Soieries du Tonkin) ???

Như : Lãnh rộng trơn, bông lãnh hẹp, địa mình bằng, mình què, xiên
bông đơn ba, bông tiền, bông hột mè, lụa lóng, xiên trắng 7 chỉ sa tron,
sa bông, lụa các thứ, nhiều mình gò, v. v. màu mặng, bông phân lá cây,
đen, trắng hột mè.

Nên viết thơ tức thì cho tiệm Maison Tonkinoise Đông-Thịnh,
Rue de la Soie, n° 4 à Hanoi, mà mua.

Tiệm ấy mới chế ra thứ lãnh 1 cây 2 áo dài đủ mọi màu tốt và chắc làm,
khấn tua bằng nhiều mình gò và ghế thonot, ghế chao (Rocking-chair) bằng
mây nhẹ mà coi ngộ lắm.

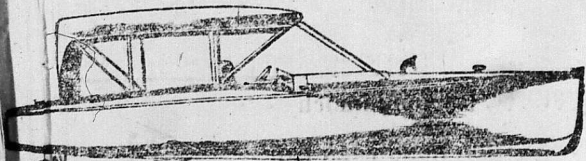
Buôn bán thiệt thà và đã tính giá riêng rất hạ cho mấy nhà mua si đặng
kiếm lời nhiều.

Viết thơ lấy tiền (chèanilloas) công đặng, hay là muốn khỏi mất thì
giò, viết thơ lấy hàng công vậy, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng (clients)
chẳng hề tính mắc bao giờ.

Gửi contre remboursement, song gì mỳ) phải tiền trước hay là gửi trả
đủ trước thì sẽ đặng trừ 2% về cái phần tiền đã trả trước đó. (Toute
avance de fonds aura droit à une remise de 2 %).

Gửi mandat trước xin đã như dưới đây :

Madame LƯƠNG-NGOC-BẢN, 4 Rue de la Soie à Hanoi.

CANOT HƠI

Đồ chơi chuyên mau lẹ,

đủ tuần du diên địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với
Société Franco-Annamite des Anciens
Etablissements

Charles BARDON

Sté Anonyme en formation

Quai de la Marine, SAIGON (Khánh-hồ)

Chức năng đáng kỳ công giáng đẹp Khỏi hay: 1) hàng sạch sẽ. Giá rẻ

KHOẢN CHẤT THUY
(Nước suối kim thạch)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYÊN

VICHY CÉLESTINS

Có đơn nguyền 100 | Trị bình đau thần, bình đau răng-quang, bình Phong-
vết nửa ve. | Thạch-lâm-bình (kể) — Bạc máy chũ 100-lúa.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bình đau góa
và bình đàm.

VICHY HOPITAL trị bình thương tí, trường nhọt
Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trắng
thứ nước nào mình muốn uống.

VICHY-ÉTAT BIỂU TÊ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối kỳ mà m.
Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 3 c
hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đẹp nước m
100-100

PILULE FOSTER

Spéciale indiquée pour les maladies des reins et de la vessie

此藥之功效... 凡患此症者... 宜早服之... 勿失良機... 每盒一元... 凡患此症者... 宜早服之... 勿失良機... 每盒一元...

La Véritable Marque (Délivrance sans...)

Hàng-Dầu TRƯƠNG-VĂN-BẾN

- CÓ BÁN ĐỒ THỦ DẦU**
- Đĩa Phóng, ăn thực ngon và tốt.
 - Đĩa.
 - Xô, không có mùi hôi.
 - Mé, thơm.
 - Bông, giá rẻ để thợ-bạc dùng.
 - Đũa đầu Đũa-phóng, thực tốt.
 - Đũa-đũa.
 - Đũa Gòn.
 - Đũa để cho heo và bò ăn.

ĐỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN KHÁCH-TRƯ

Hàng tốt mua Đũa-khố, Đũa-phóng, Mé, bát Gòn, bát Bàng bát Đũa-đũa, đĩa và bát caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.

TRƯƠNG-VĂN-BẾN, 81 đường Quận-hạt, số 80, trước cao-xuân, số 80, CHỢ LỚN.

Rượu chắt hảo hạng của **AUGUSTE MATTEI** làm tại bên xứ Corse, đá ngon và song mà lại ngọt vô cùng. Ai mua thì phải hỏi cho đúng tên **AUGUSTE MATTEI**. Rượu này nói Đông-dương chỉ có một mình hãm, Denis & Anes trử mà thôi.

Bàt-quang-Nho BENTRE

Bàt-quang-Nho có trị bán với may mùng của hiệu Chấn-Thầy & Hanoi. Với này mới chế biến mới, để rộng kho lại cao thướt tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, kêu là Tulle Tonkinois, bề dài 20=40, ngang 0=80. Bàt-quang-Nho có bán vải trắng Batiste để làm nón mùng và may áo mát bề khổ 0=80 mỗi mét 0\$40 như ai muốn may một cái mùng dài 2=00, ngang 1=60 chừa cửa 0=80, thì mua một cây vải này và 4=00 và Batiste thì đủ, vải mùng này có ba hàng 6\$00, 5\$00 và 4\$80 tùy xâu khác nhau. Bàt-quang-Nho cũng có trị giày và dép của nhiều hiệu & Ganol gọi lại, giày hạ giá từ 2\$20 tới 4\$30, bốtines đen và vàng hoặc hai màu từ 10\$50 tới 14\$00 và dép (Sandales) quai da và quai nhúng giá 1\$60 ai mua từ năm đôi tại sẽ được remise 5%, ai có mua thì tới sẽ gọi contra remboursement, xin đóng bang châu thổ, chỗ bán giá rẻ hơn vì có nhiều người mất giày da da láng họ sợ giày da trắng ra da láng, ít ngày sẽ sơn lồi đi mới hay, hiệu tôi dám cam đoan không có thứ ấy.

Bàt-quang-Nho cũng có bán các thứ hàng tàu nhuộm tại Bentre và những hàng Bả nhiều thứ, như lãnh rộng kho may áo, váy và... **BÙI-QUANG-NHO Bentre.**

MẮT TRÍ KHÔN (NÁO BỊNH)

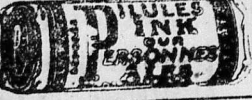
Sự mất trí và não-bệnh bởi nơi não-cơ có bệnh. Ai mà có bệnh sự chẳng chầy thì kịp phải lo lo. Thăm chỉ ngày kia đi chơi rồi về quên lừng cái tên của mình, quên đến chỗ ở chỗ ăn; nếu bằng chẳng có thì chép ma để hồ trong túi, có lẽ phải xa quê lạc kiếng mà chớ?

Muốn cho khỏi mang cái bệnh dữ tên sự thì phải dùng một thứ mình được hay bỏ huyết hiệu là **Pilules Pink** (Bổ huyết linh-đơn)

Những người đờn ông đờn bà mang bệnh thiếu huyết, muốn cho khương cường tráng kiện như anh em chúng bạn vậy thì chẳng khó gì. Một phải uống thứ thuốc **Pilules Pink** này là thứ bổ huyết bổ cân thường dùng hay lắm. Thuốc **Pilules Pink** nó làm cho mình nhiều máu, làm cho khí huyết tinh anh, làm cho hưng vượng cân bộ. Uống nó được lâu thì mình sẽ đứng mạnh giỏi sức khỏe luôn luôn, cho đến đời sẽ lấy làm lạ sao mà mau mạnh giỏi như vậy kia!

PILULES PINK (Bổ huyết linh đơn)

Trùng các hiệu thuốc có bán, có ở: 144 trước cửa ông do HANI & LAURENT, Pharmacie Normale, de Saigon.

Hàng Thuan-Hoa

Môn bài 101 đường Catinat, Saigon
Ông Ch. NGUYỄN-PHŨ-KHAI làm Administrateur-Délégué
Hàng này buôn bán đồ nhập cảng và xuất cảng vốn 1.000.000 quan
Mua, trả bạc hay là bằng giấy Quốc-trái cũng đặng
[RƯỢU SAM-BANH ROSELLY uống điều dàng ngon ngọt, hây uống thử thì biết
RƯỢU MOUSSEUX cho người anam dùng
RƯỢU COGNAC (cô-nhắc) JOBET 7 ngôi sao. Thiệt ngon uống tiêu mà lại bo
RƯỢU STELANE Người anam hây mua để phòng khi đau bụng hây là ăn không tiêu
RƯỢU STICK cũng như quinquina vậy.
XE HƠI HIỆU LANGSA . PHILOS . Giá rẻ mà lại chắc hơn các hiệu xe khác
MÀU SƠN HIỆU COLORIN
Giấy cho đờn bà anam dùng.
Giấy tẩy bốtine, và soulier thứ thượng hạng
DẦU THƠM HIỆU DULCI đầu này thơm lâu
DẦU MENTHE và MENTHOL HIỆU THUAN-HOA,
THUỐC ĐIỀU HIỆU MARYLAND, ICEBERG, KASBAH và VAC-YAR gọi 40 điệt, 20 điệt và 50 điệt, hút thơm miêng và không khô cổ.
Người ANNAM hây mua để của **HÀNG ANNAM THUAN-HOA** thì mới thiệt là giúp cho Đông-bang.

MỘT TẤT QUANG-ÂM MỘT ĐIỂM VÀNG

Người văn-tinh chứng nào thì ngày giờ càng qui báu chứng này. Ông đến cầu tỵc ngữ Langsa rằng: « Le temps, c'est de l'argent » (Một tất quang-âm một điểm vàng). Bởi thế mà nước văn-minh nào hây giờ nào lập ra xưởng đồng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đẹp v. v. được ở đâu hết đường giải và ngày giờ không trở nên. Đường ấy thì đủ rõ cái ngày giờ của người văn-minh qui báu là đường nào. Bởi vậy cho nên người làm việc lớn lao ra ngoài thì dùng tàu, xe lửa, xe hơi, còn người làm việc trong kinh thành, quận, huyện, thì thường hây dùng xe máy đẹp của hãng **CAPFORT** ở Saigon rue Catinat môn bài 96, thật là một hiệu xe để chắt chiu mà lại tốt đẹp

vô cùng, không có hiệu xe nào bì kịp. Hãng **CAPFORT** có bán hai hiệu xe máy đẹp hiệu **ALYON** và **HERCULE**. Hai hiệu này đều rộng hiệu Langsa, đã chắt mà lại lâu hay và giá lại rẻ; như hiệu **HERCULE** thì trị 600, cấp lớn, còn như hiệu **ALYON** thì trị 400, cấp nhỏ, xin mời đến tại hãng mà thường ghé

một mình hãng **Denis-frères** đại-ly cả Đông pháp thứ hộp quẹt này.

Đặt tiệc, tùy lòng khách
CÓ PHÒNG QUÁ RỘNG TRÊN LẦU
NÀU ĂN THỢ LANGSA
Mỗi phòng có sân, quẹt điện trên trần
PHÒNG TÂM, PHÒNG ĐÂM, CHỖ XỨC SỞ, ĐỀU LÀ TINH ANH SẠCH SẼ
SAIGON PALACE HOTEL
NHÀ HÀNG Á-NGŨ, đường Bô Charner và Carabelli
Mỗi đêm đều có hát bóng cho khách ngồi uống rượu xem chơi.
Chư vị đến xem thử thì chắc sẽ vui lòng.
Ban đêm giờ nào cũng được, chắt-nhơn sẵn lòng tiếp rước.

Saigon Imp de Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VAN-CỦA

*Certifié le Piragca:
Basis mille exemplaires.
Saigon le 18 juillet 1921*